

2018

NASJONALPARKEN
NÆRINGSHAGE®

Nasjonalparken Næringshage AS gir deg:

- Næringshagens arbeid gjennom året
- Bedriftenes egne historier
- Befolknings- og næringsstatistikk

RENNEBU
KOMMUNE

OPPDAL
KOMMUNE

Innhold:

1 NASJONALPARKEN NÆRINGSHAGE

Dette skal vi gjøre
Dette er vår visjon
Dette er våre verdier
Dette er vår strategi
Eiere og styret
Nettverket vårt
Ansatte
Næringshagebedriftene
Arrangementer

2 BEFOLKNINGEN

2.1 Utvikling i folketallet
2.2 Befolkningen
2.3 Aldersfordelingen i folketallen

3 NÆRINGSLIVET

3.1 Arbeidsledighet
3.2 Sysselsetting
3.3 Fordeling av arbeidsplasser
3.4 Antall bedrifter i regionen
3.5 Bedriftenes størrelse
3.6 Bransjefordeling i regionen
3.7 Antall nyetablerte i regionen

4 BOLIG OG HYTTER

4.1 Antall fullførte boliger
4.2 Boligpriser
4.3 Hytter

6 HVA TRENGER DU HJELP TIL?

Avsluttende

Nasjonalparken Næringshage AS
www.nasjonalparkhagen.no

Grafisk oppsett: Kristin Riise, KRY Kommunikasjon
Foto av ansatte: Ketil Jacobsen

facebook.com/nasjonalparkhagen
#nasjonalparkhagen

1 Nasjonalparken Næringshage

DETTE SKAL VI GJØRE

Nasjonalparken Næringshage AS (NNH) er innovasjon- og utviklingsselskap som skal jobbe med bedriftsetablering, samt videreutvikling og vekst av eksisterende bedrifter i Oppdal og Rennebu. Vårt arbeid har et bedriftsrettet perspektiv som skal bidra til levedyktige bedrifter, samtidig som arbeidet har et samfunns-økonomisk perspektiv gjennom å skulle bidra til økt regional verdiskapning og bosetting. Fokus ved all vår aktivitet er behov og ønsker hos bedrifter og næringsliv. Det forutsetter fleksibilitet og evne fra vår side, for stadig å kunne tilpasse seg nye utfordringer.

NNH skal samarbeide tett med Oppdal kommune og Rennebu kommune, til det beste for regionen og bedriftene. Regionale planer fra Sør-Trøndelag fylkeskommune og nasjonale satsinger fra Kommunal- og regionaldepartementet, SIVA og Næringsdepartementet legges til grunn for virksomheten.

NNH sitt arbeid kan deles i to deler:

1: Næringshageprogrammet

- Nyetablering og vekst. Innovasjon og nyskappingsaktivitet
- Bedrift-/samlokaliseringssmiljø. Økonomisk merverdi for bedriftene
- Nettverk/nettverksbygging
- Internasjonalisering
- Regionale oppdrag
- Andre aktiviteter

2: Andre aktiviteter

- 1. linjetjeneste Rennebu kommune
- 1. linjetjeneste Oppdal kommune
- Talentverket
- Næringskonferansen og KompetanseForum
- Etablereropplæring
- Regionale prosjekter; VRI m.m.
- Bedriftsinitierte prosjekter

DETTE ER VÅR VISJON

Nasjonalparken Næringshage - en partner for utvikling og vekst i Oppdal og Rennebu

DETTE ER VÅRE VERDIER

- Se muligheter
- Skape muligheter
- Dyrke muligheter

DETTE ER VÅR STRATEGI

Næringshagen skal bidra til økt verdiskapning for lokalt næringsliv og regionen som helhet gjennom å:

- Arbeide med målbedrifter og bidra til økonomisk merverdi for dem.
- Arbeide med nettverk og kobling, bedriftsmiljø og klyngetankegang.
- Stimulere til innovasjon og nyskaping.
- Bidra til kompetanseheving.
- Mobilisere til forsknings- og utviklingsaktiviteter (FoU).
- Utfordre bedrifter til å gå videre fra lokale og regionale markeder til nasjonale og internasjonale markeder.
- Stimulere til og følge opp entreprenørskap og gründervirksomhet.
- Bidra til rekruttering og øvrig kompetanse tilpasset næringslivets framtidige behov.
- Drive utstrakt profilering, omdømmebygging, og bidra til økt synlighet for næringslivet i regionen.
- Løfte fram og bidra til samarbeid, lokalt, regionalt og nasjonalt.
- Styrke og synliggjøre næringshagen som en attraktiv del av det nasjonale innovasjonsnettverket.

STYRET

Jan Bredeveien. Styreleder

Jan Perry Lund. Lund Hyttebygg, eier

Ingrid Langklopp. Bygda 2.0., daglig leder

Kristin Reitan. Energi Norge. HMS rådgiver

Gro Furunes Skårsmoen. Oppdalsbanken, banksjef

Jan Kleven. Elotec AS, dalig leder

Jarle Einar Holberg. Siva, seksjonsleder

Trond Singaas. NTNU, seniorrådgiver

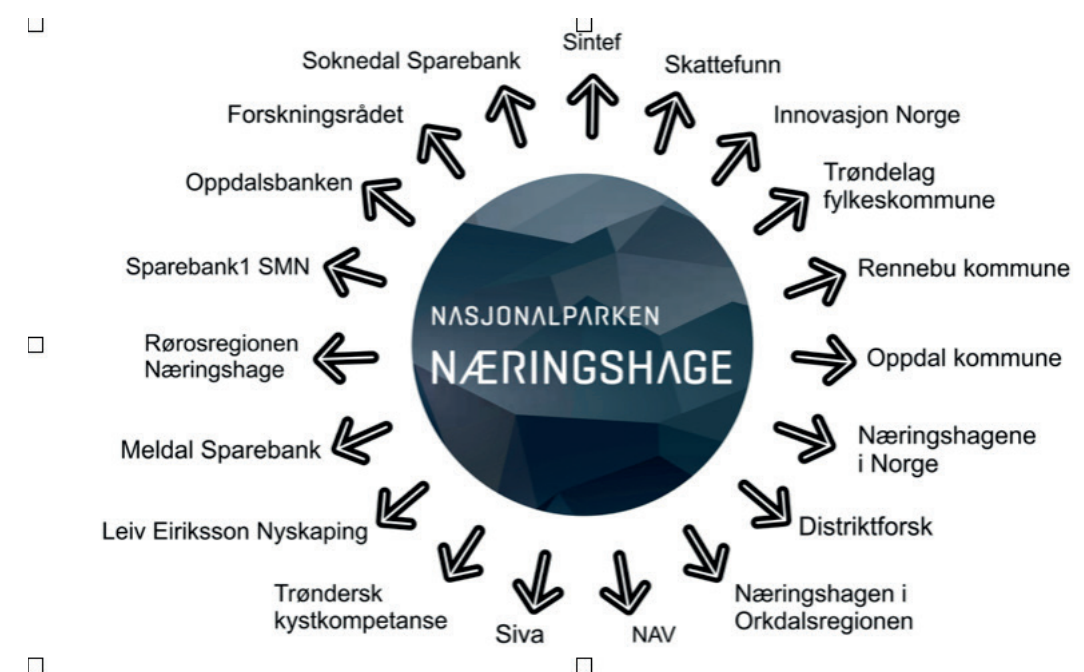
Selskapet har 720 aksjer pålydende kr 1.000,- pr aksje, samlet aksjekapital utgjør kr. 720.000,-. Oppdal kommune og Rennebu kommune har 15,28% aksjer hver. SIVAs aksjepost utgjør 13,89% og næringslivet for øvrig 55,55%.

EIERE

Rennebu kommune	110 aksjer
Oppdal kommune	110 aksjer
Siva-selskapet for industrivekst SF	100 aksjer
VARIG Oppdal-Rennebu Gjensidige GFS	50 aksjer
Oppdals Sparebank	50 aksjer
Elotec AS	50 aksjer
Oppdal Spekemat AS	50 aksjer
Minera Skifer AS	50 aksjer
Vertical Playground AS	50 aksjer
Nasjonalparken Næringshage AS	30 aksjer

NETTVERKET V RT

Nasjonalparken Næringshage er en aktiv del av et landsomfattende kompetanse- og innovasjonsnettverk. Vi er en «forlenget arm» for virkemiddelapparat og innovasjonssmiljø inn i Oppdal og Rennebu.

ANSATTE

TINA LIHAUG SELBÆK

Tina har vært daglig leder og ansvarlig for oppbygging og utvikling av Nasjonalparken Næringshage siden oppstarten i 2012. Hun har en Bachelor i økonomi og offentlig administrasjon, og har i tillegg studert entreprenørskap og bedriftsutvikling. Tina har tidligere jobbet med forretningsutvikling, salg og markedsføring, og i styrer for flere oppstart-selskaper og nettverk/organisasjoner. Tina kan blant annet bistå nyetablerte og etablerte bedrifter med strategiarbeid, prosjektledelse, kobling mellom ulike aktører og som prosessleder. Tina har opparbeidet seg et bredt nettverk innenfor ulike kompetanse- og innovasjonsmiljø i hele Norge og setter gjerne deg i kontakt med det riktige miljøet.
(+47) 92 87 88 45
tina@nasjonalparkhagen.no
Daglig leder

JAN BREDEVEIEN

Jan er, og har vært arbeidende styreleder siden oppstarten i 2012. I tillegg til styreleder er han prosjektleder og rådgiver. Han har utdanning fra Universitetet i Oslo og BI. I sin lange yrkeskarriere har han arbeidet både i privat og offentlig sektor, og innehatt lederstillinger og styreverv innen industri, IT, handel, media, reiseliv og forsknings-basert nyskaping. Gjennom karrieren har han vært med på det meste, eksempelvis etablering, utvikling, nedlegging, konkurs og fusjon. Jan har særlig kompetanse innen styrearbeid og ledelse og hjelper gjerne etablerte og nyetablerte bedrifter med spørsmål omkring temaene.
(+47) 97 09 42 40
jan@nasjonalparkhagen.no
Styreleder

ERIK FLÅ

Erik er forretningsutvikler og prosjektleder. Han er utdannet sivilingeniør i industriell matematikk fra NTNU. Han har tidligere erfaring fra blant annet prosjektledelse, strategiarbeid, økonomi, omstilling og bedriftsetablering. Erik vil være en god sparringspartner for deg som vil starte egen bedrift, hvor han blant annet kan bistå i idéutviklingen, vurdere risiko samt finne og søke støtte fra relevante støtteordninger. Erik hjelper også etablerte bedrifter med forretningsutvikling og strategiarbeid. Gjennom tiden har han opparbeidet seg god kompetanse innen forsknings- og utviklingsarbeid, spesielt innenfor Skattefunn-ordningen.
(+47) 93 22 67 80
erik@nasjonalparkhagen.no
Forretningsutvikler

RAGNHILD PLASSEN VIK

Ragnhild er forretningsutvikler og kontorleder, samt ansvarlig for våre KompetanseForum. Hun er utdannet pedagog og har tidligere erfaring innen finansielle tjenester og bygge-bransjen. Ragnhild har i tillegg erfaring med kvalitetssikring og HMS-systemer, denne kompetansen har hun tatt med seg inn i sitt arbeid hos Nasjonalparken Næringshage. Gjennom tiden har hun opparbeidet seg gode kunnskaper om bedriftsetablering, og hjelper gjerne deg som vil starte egen bedrift. Ragnhild bistår også deg som vil videreutvikle bedriften, hun kan blant annet hjelpe deg med nettverkskobling, markedsføring og planlegging og gjennomføring av arrangement og aktiviteter.
(+47) 99 63 45 45
ragnhild@nasjonalparkhagen.no
Forretningsutvikler

MARI KVARBERG ERDAL

Mari er prosjektleder hos Nasjonalparken Næringshage, arbeidet hennes består hovedsakelig av kommunikasjons- og prosjektarbeid. Hun har en bachelor i markedsføring og ledelse av turismeopplevelser samt en master i innovasjon fra Høgskolen i Lillehammer. Studiene har gitt Mari kunnskaper til å forstå, utvikle og tilrettelegge for nyskaping i virksomheter. Hun har også kunnskaper om markedsføring og reiselivsutvikling. Mari kan bistå bedrifter i planlegging av markedsundersøkelser, utvikling av kommunikasjonsplan og kobling mot studenter.
(+47) 40 62 74 66
mari@nasjonalparkhagen.no
Prosjektleder

KETIL JACOBSEN

Ketil er prosjektleder for Oppdal Smak av Fjell. Ketil har naturlig nok stor interesse for lokale mat- og drikkevarer. Med sin interesse for gode råvarer har Ketil opparbeidet seg et bredt nettverk innenfor matbransjen, og han setter gjerne deg i kontakt med riktige fagmiljø. Ketil har tidligere erfaring som fotograf og har fotografert for bedrifter som Snøhetta Arkitekter, Saatchi & Saatchi, Statoil og PricewaterhouseCoopers. Han har øyet for estetikk, og erfaringene han har gjort seg som fotograf kommer godt med hos oss. Ketil hjelper gjerne lokale mat- og drikkeleverandører med produktutvikling, markedsføring og kobling mot andre nasjonale matklynger.
(+47) 97 17 53 13
ketil@oppdalsmakavfjell.no
Prosjektleder

LUDVIG YTTERGREN

Ludvig er bedriftsrådgiver hos oss. Han har utdanning innen informatikk og markedsføring, samt internasjonal bakgrunn fra digital musikk, online video og mobil-teknologi. Ludvig har lang erfaring fra etablering av gründervirksomhet og internasjonal ekspansjon. I flere år har han jobbet med produkt- og tjenesteutvikling for internasjonale firma. Han har særlig bred erfaring innen digitale- og innovasjonsprosesser fra konsumentelektronikk bransjen. Ludvig har erfaring fra og kan bistå deg gjennom hele utviklingsprosessen - fra konseptualisering til realisering. Han bistår deg gjerne med kompetanse innen: markedsføring, merkevare, produktutvikling, bedriftsutvikling og strategi.
(+47) 94 80 81 97
ludvig@nasjonalparkhagen.no
Forretningsutvikler

ASGEIR MELAND

Asgeir er prosjektleder for prosjektet "Kompetanseløft for bærekraftig fritidsnæring", som bygger videre på arbeidet i forprosjektet Grønn fjellhageby. Asgeir har tidligere erfaringer som rådgiver og har jobbet aktivt med å knytte næringsliv og offentlige prosjekter sammen. Han har særlig erfaring fra utviklingsprosjekter innen naturbasert reiseliv. Asgeir har blant annet ledet arbeidet med å utvikle en merkestrategi for Norges nasjonalparker og vært reiselivsrådgiver for Sysselemanden på Svalbard.
(+47) 99 45 97 55
asgeir@nasjonalparkhagen.no
Forretningsutvikler

RØNNAUG NYRNES

Rønnaug er prosjektleder hos Nasjonalparken Næringshage. Hun har utdanning innen prosjektledelse, opplevelsesdesign og markedsføring fra Høgskolen i Lillehammer og University of Northern British Columbia. Siden da har hun jobbet med utvikling av opplevelser, markedsføring og salg, samt ledet flere prosjekter både for privat og offentlig sektor. Hun er også en av Innovasjon Norges sertifiserte prosessledere i reisemålsutvikling. Rønnaug hjelper deg gjerne med digital markedsføring, opplevelsesutvikling eller prosjektledelse.

REBEKKA FRETHEIM

Rebekka er prosjektmedarbeider hos oss. Hennes arbeid består hovedsakelig av prosjektarbeid, i tillegg til planlegging og gjennomføring av aktiviteter. Rebekka har vokst opp på gård i Flåm, med tilleggsnæring innen turisme. Dette har gitt henne bred erfaring fra et av Norges mest besøkte turistdestinasjoner. Hun har studert ved UiB og HiÅ innen fagfeltet administrasjon, organisasjon og ledelse. Nå er hun nyutdannet med en mastergrad i entreprenørskap, innovasjon og samfunn fra NTNU i Trondheim. Her fordypet hun seg i utviklingen av naturbasert reiseliv i lokalsamfunn.

NR INGS- HAGE- BEDRIFTENE

Næringshagebedrifter er bedrifter i Oppdal og Rennebu som Nasjonalparken Næringshage jobber sammen med. Enkelte bedrifter har vi hjulpet med utvikling av forretningsideer og/eller planlagt utviklingsaktiviteter med. Vi har bistått flere bedrifter i arbeidet med prosjektbeskrivelser, markedsplanlegging, rekruttering, organisasjonsendring, finansiering med mer.

Her er våre medlemsbedrifter:

• Norelmo AS• Oppdal Næringsforening• Elotec AS• Nerskogen Landhandel AS• Oppdal 365 AS• Eight Legged Steed Studios AS• Oppdal Everk AS• Oppdalsmat AS• Rodebakk Gårdsbryggeri AS• Baco AS• Økolaft AS• Firelink AS• Visit Oppdal AS• Oppdal Fjellmat & Fjellfisk AS• Trollheimen Design AS• Matglade Barn Trude Aalbu• Oppdal Smak Av Fjell SA• Husfliden Oppdal• Folksnakk AS• Oppdal Skiheiser AS• Oppdals Sparebank	• Gjensidige Oppdal-Rennebu Brannkasse• Opplev Oppdal AS• Lund Hyttebygg AS• Kvikne-Rennebu Kraftlag SA• Nyvold Installasjon AS• Rennebumartnan AS• Oda Connect• Sparebank 1 Regnskapshuset Smn As avd. Rennebu• Imi Stølen• Oppdal Videregående Skole• Plankontoret For Oppdal Og Rennebu• Rennebu Næringsforening• Vekst Oppdal AS• Lånke Bygg Og Eiendom Alf E Lånke• Sande Hus Og Hytter AS• Terrengen AS• Minera Skifer AS• Trønderenergi AS• Visbook AS	• Marion Eiendom AS• Vitnett AS• Urd Klima Service Oppdal AS• Oppdal Sport Invest AS• Bdo As Avd Trondheim• Vognild Utvikling AS• Admento AS• LH Bygg Entreprenør AS• Web Insurance Management Systems AS• Otrettek AS• Enern Oppdal AS• Kg Treningssenter AS• Oppdal Spekemat AS• Oppdal Hotelldrift AS• Troll Arkitekter AS• Hagenbygg AS• Evi Ski AS• Ergo-Tec AS• Vertical Playground AS

ARRANGEMENTER

Nasjonalparken Næringshage har en del egne arrangementer. Vi er også involvert i en del andre arrangementer, enten som medarrangør eller koordinator. Nedenfor følger en oversikt over noen av arrangementene:

NÆRINGSKONFERANSEN

I 2018 var det hele 213 deltagere. Tema var "Folks fritid som næring". Årets konferanse arrangeres mandag 11. november 2019.

KOMPETANSEFORUM

KompetanseForum er kurs og studier som tilbys i regi av Næringshagene i Norge. Begrepet KompetanseForum dekker alle kompetansehelevende tiltak levert fra oss til næringslivet. Dette omfatter alt fra korte frokostmøter til lengre studier, i lokale og regionale sammenhenger.

KOMPETANSE- FORUM

FROKOST-
MØTE

WORK-
SHOP

STUDIE/
KURS

KOMMUNE-NM 2018

NHO rangerer kommunene etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Kommune-NM 2018 er i hovedsak basert på tallgrunnlag fra 2017.

	Rangering i fylket		Rangering i landet
NÆRINGS LIV OG PRIVATØKONOMI	2	Oppdal	31
	34	Rennebu	341
ARBEIDSMARKED	17	Oppdal	166
	36	Rennebu	281
DEMOGRAFI	17	Oppdal	157
	36	Rennebu	344
KOMPETANSE	22	Oppdal	183
	19	Rennebu	171
KOMMUNEØKONOMI	10	Oppdal	121
	36	Rennebu	353

Samlet plassering hele landet. (Fra 1-422)
Oppdal nr. 92 (opp fra 132 i 2017) Rennebu nr. 339 (ned fra 313 i 2017)

BEDRIFTSBESØK

Gjennom året har rådgivere fra Nasjonalparken Næringshage og Oppdal og Rennebu sine ordførere vært på flere bedriftsbesøk til næringshagens medlemsbedrifter.

Bedriftsbesøk til Polaris Nordmøre avd. Berkåk.

Bedriftsbesøk til Lundhytta, Nerskogen.

Bedriftsbesøk til Opplev Oppdal, Oppdal.

Foto: Ragnhild Plassen Vik og Ludvig Yttergren

The Hill Coworking Space

Utvikling, verdiskapning og innovasjon skapes når mennesker møtes og samhandler.

Utvikling, verdiskapning og innovasjon skapes når mennesker møtes og samhandler. Innovasjonssenteret vil bli et sted der mennesker med ulike bedrifter, produkt, kunnskap, kompetanse og skaperkraft finner et fellesskap og virker sammen. Innovasjonssenter skal ha utviklingsaktiviteter for både etablert næringsliv og grøndere i hele regionen. Målet er å styrke den totale verdiskapningen basert på lokale ressurser, sterkere industriperspektiv og tilførsel av ny kompetanse.

Med dette som utgangspunkt tester Nasjonalparken Næringshage praktiske løsninger for innova-

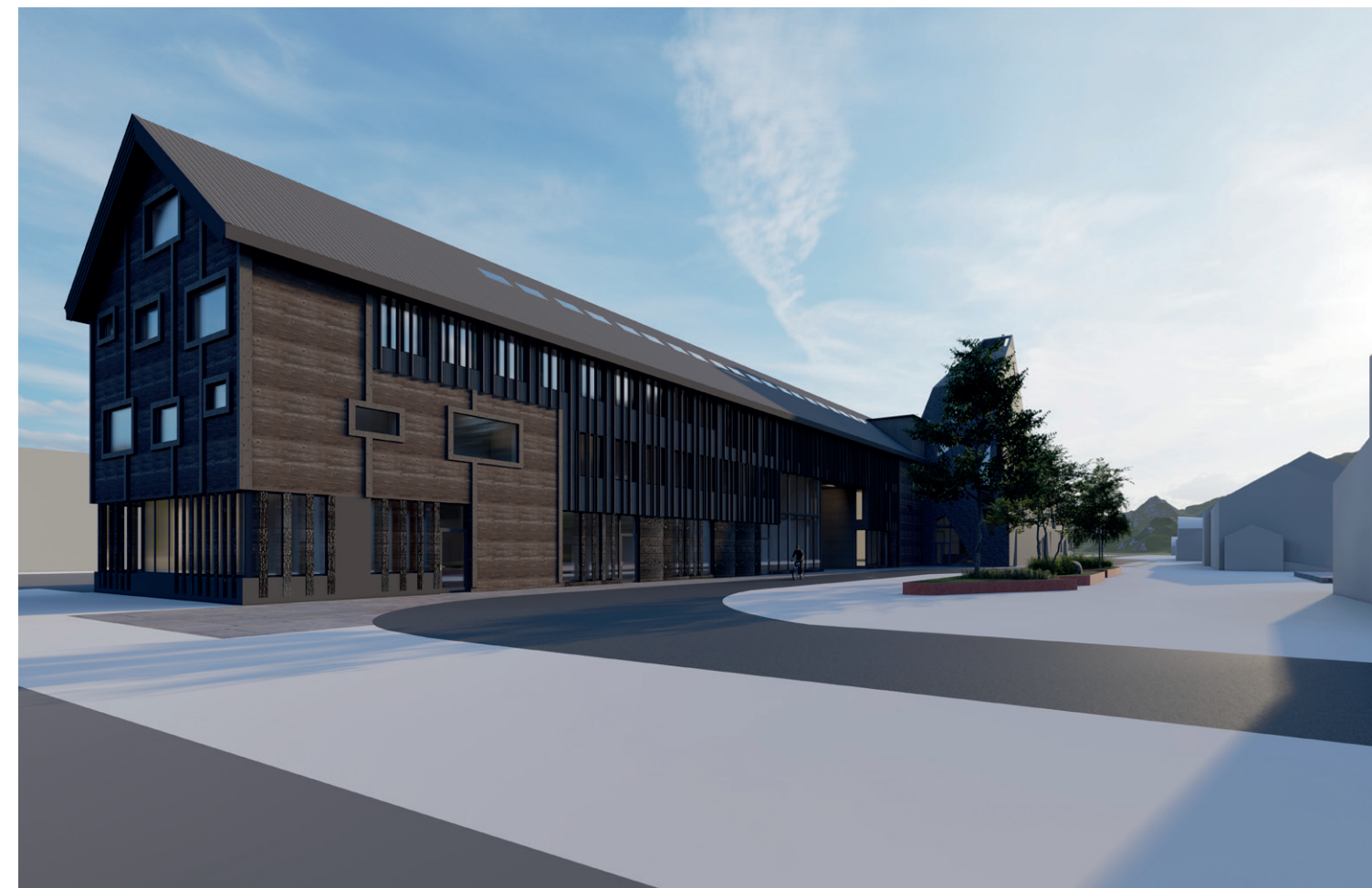
sjonssenterets coworking space gjennom et pilotprosjekt. Sommeren 2018 tok vi i bruk deler av topprestauranten på Skjærstadhovden og forvandlet det til The Hill Coworking Space (THCS). Vi ønsker med dette å gi folk en smakebit på hva som kan vente dem i innovasjonssenteret. Dette ble en spennende møteplass for næringslivet i regionen, 1125 moh. I tillegg håper vi hytte-Oppdalinger, studenter og andre vil benytte seg av tilbudet i kommende sesong. Et åpent kontorlandskap og møterom skal bidra til å gjøre The Hill til Norges røeste møte- og arbeidsplass.

Prosjektet er et samarbeid mellom Nasjonalparken Næringshage, drivere av kaféen, Hilmar og Rune Nilsen og Oppdal Skisenter. Målet med samarbeidet er å skape aktivitet, omtale og trafikk for Gondolen og «The Hill 1125» i tillegg til å teste ut ulike løsninger for Innovasjonssenterets coworking space.

Illustrasjon: Pir II

Unikt prosjekt

Siva har klokketro på det planlagte Innovasjonssenteret, og prosjektet har vekket stor begeistring hos NTNU som nå ønsker Oppdal som universitetsbygd.

Det at Siva ønsker å bygge innovasjonssenter i Oppdal er en unik mulighet til å fremme vekstkraft for oppdalsregionen, samtidig vil dette trekke nye folk, kompetanse og kapital til distriktet. De tydelige signalene fra NTNU viser nettopp dette, påpeker daglig leder i Nasjonalparken Nøringshage, Tina Selbæk.

ET ATTRAKTIVT MILJØ

I 2015 søkte Nasjonalparken Nøringshage muligheten for

å etablere et innovasjonssenter med utviklingsaktiviteter for næringsliv og grøndere i hele regionen. Selskapet for industrivekst - Siva, kom raskt på banen som samarbeidspartner og investor. Siva bidrar til realisering kun av noen få utvalgte prosjekter rundt om i hele Norge hvert år. I 2017 inngikk Siva en opsjonsavtale med Oppdal kommune om kjøp av tomt i Oppdal sentrum, og basert på denne avtalen opprettet Siva og Nasjonalparken Nøringshage prosjektet Innovasjonssenteret Oppdal. Et enstemmig kommunestyre har vedtatt planene for bygget, og i mai 2019 ble byggesøknaden sendt til Oppdal kommune.

Vi har sikret leiekontrakter på 60% av arealet. Resterende areal skal disponeres av Nasjonalparken Nøringshage på oppdrag av det kommunalt eide selskapet Oppdal Nøringshus. Her skal det tilrettelegges for et topp moderne og attraktivt miljø for næringsutvikling og kompetanse i regionen, stadfester Selbæk.

“

Universitets- og forskningsmiljøet ser et stort potensiale i Oppdal med utgangspunkt i Innovasjonssenteret”

TINA SELBÆK, NASJONALPARKEN NØRINGSHAGE

SMART BYGD

Under Oppdal Nøringskonferanse i november 2018 utfordret rektor Gunnar Bovim ved NTNU, Oppdal kommune til å bli samarbeidskommune med NTNU. På vegne av Oppdal kommune har Nasjonalparken Nøringshage arbeidet med denne saken, hvor det blant annet er blitt arrangert en workshop med ulike fagmiljøer fra NTNU, representanter fra Oppdal kommune, Oppdal Nøringshus og Nasjonalparken Nøringshage. Universitets- og forskningsmiljøet ser et stort potensiale i Oppdal med utgangspunkt i Innovasjonssenteret. Responsen fra NTNU var overveldende under workshopen, og et slikt samarbeid vil komme begge partene til gode. Universitetsmiljøet vil få tilgang på helt andre bransjer og problemstillinger, og oppdalsregionen vil få tilgang på helt ny kompetanse, sier Selbæk. Et utkast til intensjonsavtale mellom Oppdal kommune og NTNU skal fremlegges kommunestyret november 2019.

Næringsutvikling i mange ulike former vil være

ett av flere viktige virkemidler for å knytte til seg ny kompetanse. Oppdal vil også fungere som en naturlig møteplass for de ulike campusene i Gjøvik, Ålesund og Trondheim. NTNU ønsker å samarbeide om blant annet smart bygd, her inngår blant annet helse, fritidsboliger og friluftslivsbransjen. Innovasjonssenteret er en sentral katalysator for samarbeidet med NTNU, sier Selbæk.

Ønsker du å lese mer om Innovasjonssenteret? Det gjør du på www.nasjonalpark-hagen/innovasjonssenter

Foto: Ketil Jacobsen

Oppdal Smak av Fjell

Prosjektet startet med nettverket Oppdalsmat, som nå videreføres og utvikles gjennom samvirket Oppdal smak av fjell SA. Oppdal Smak av Fjell (OSAF) er et matnettverk for matprodusenter i Oppdal og Rennebu. Det er pr i dag 9 bedrifter som er med i samvirket, som ble stiftet april 2017.

Prosjektleder er Ketil Jacobsen i Nasjonalparken Næringshage. Han forteller at Oppdal Smak av Fjell har store vekstambisjoner. Målet er en betydelig vekst i omsetning, arbeidsplasser og lokal verdiskaping for alle deltagerne i nettverket. Tilgangen på råvarer og produkter i regionen er god, så vekstambisjonene realiseres gjennom bygging av en tydelig og attraktiv merkevare og økt synlighet i markedet. Bedriftsnettverket skal bidra til å styrke den enkelte bedrifts konkurransekraft. Dette har vi gjort ved å blant annet arbeide med kompetanseutvikling, merkevarebygging og en tydelig visuell identitet, sier Jacobsen.

Deltagende bedrifter er pr i dag: Bakeriet Sprø, Smak & Behag, Oppdal Spekemat, Bortisu Gjestegard, Jo Søtra produkter, Trollheim & Nerskogen, Bjerkåsens Gård, Megarden Limousin og Styrsvollen gard. Vi er kontinuerlig i dialog med flere lokalmatprodusenter i vår region. Vi ønsker å få satt Oppdalsregionen på kartet som en viktig bidragsyter til matnasjonen Norge. Våre medlemmer skal bidra positivt inn i Oppdal Smak av fjell og være med på

å styrke vårt fellesskap. Dette er også et veldig viktig moment i rekrutteringen av nye medlemmer.

I den senere tiden har prosjektet arbeidet mye med implementering av nytt design og utvikling av markedsføringsstrategi. Vi har kommet godt i gang med implementering av nytt design gjennom testing av ulike måter å bruke logo, bilder og ulike materialer på i Oppdal Smak av Fjell og hos den enkelte deltager. Oppdal Smak av Fjell begynner nå å få en synlig og gjenkjennbar identitet.

Vi har vært representert på ulike festivaler og har i tillegg startet med å få til fire lokalmatmarked i året i sentrumsgata i Oppdal på de tidspunktene Oppdal har flest tilreisende. Dette mener vi er et viktig arrangement for å synliggjøre Oppdal som en matdestinasjon.

“Oppdal Smak av Fjell begynner nå å få en synlig og gjenkjennbar identitet.”

KETIL JACOBSEN, NASJONALPARKEN NÆRINGSHAGE

2 Befolkningen

2.1 UTVIKLING I FOLKETALLET

Oppdal kommune har hatt en stabil folketallsutvikling med noe nedgang frem mot 2018. Folketallsutviklingen har hatt en oppsving i 2018, noe som vil resultere i en oppgang i folketallet ved inngangen av 2019.

Oppdal

	Fødselsoverskudd	Inn-uttytting	Folketallsutv.	Folketall pr 01.01.19
2014	26	12	38	6814
2015	4	30	34	6852
2016	18	69	87	6886
2017	2	7	5	6973
2018	6	1	5	6970

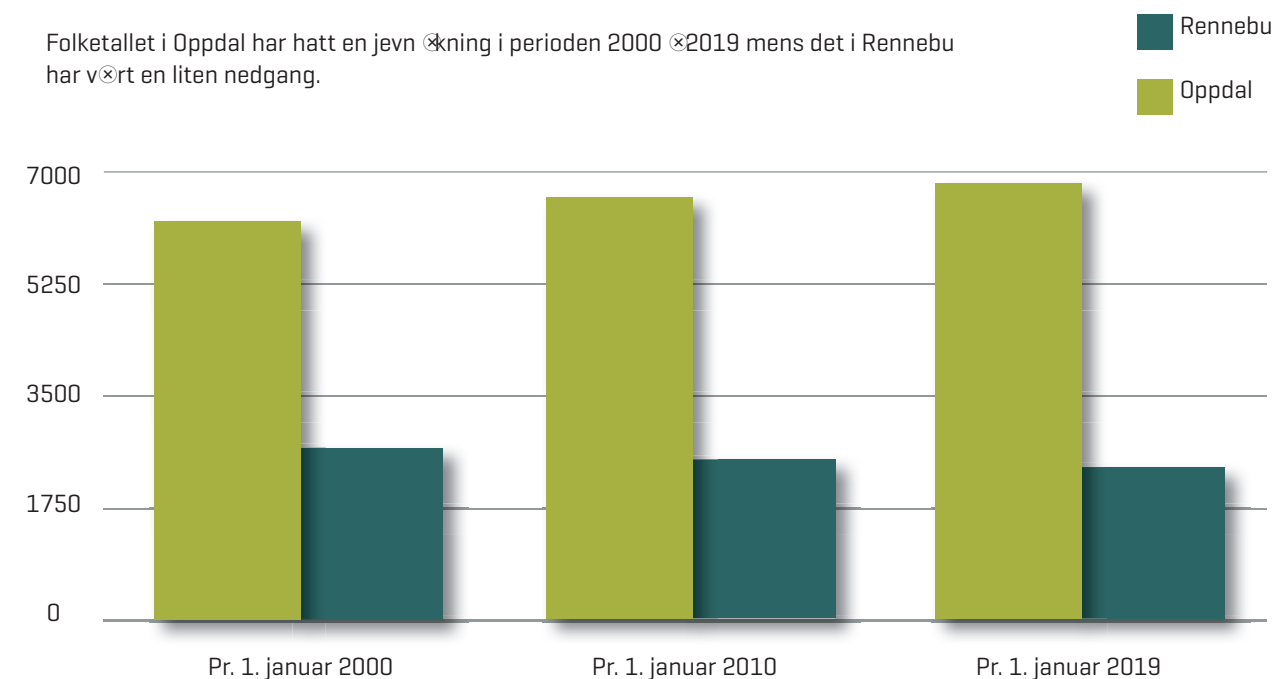
Rennebu kommune har hatt et stabilt folketall de siste fem årene. De har hatt positiv vekst frem til 2016, i 2017 og 2018 har folketallet hatt en liten reduksjon.

Rennebu

	Fødselsoverskudd	Inn-uttytting	Folketallsutv.	Folketall pr 01.01.19
2014	2	9	11	2556
2015	2	13	11	2567
2016	19	13	6	2562
2017	10	10	0	2556
2018	9	8	7	2541

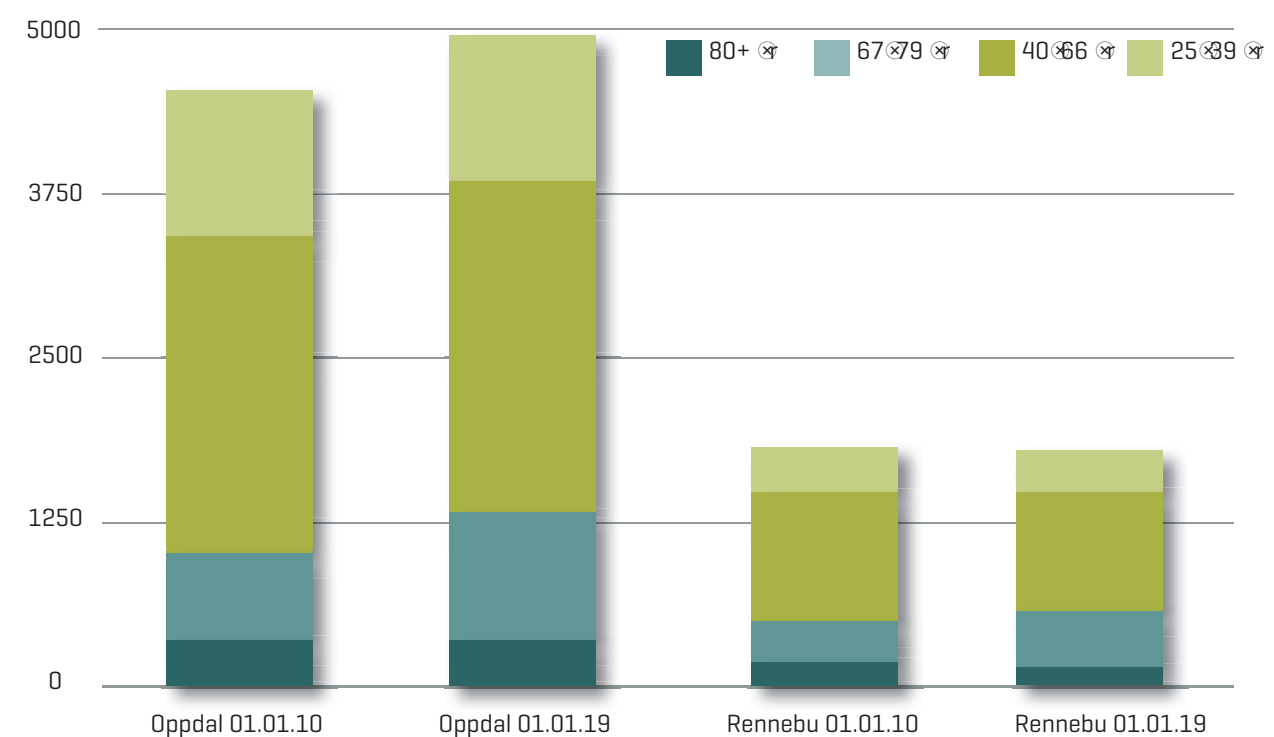
2.2 BEFOLKNINGEN

Folketallet i Oppdal har hatt en jevn økning i perioden 2000-2019 mens det i Rennebu har vært en liten nedgang.

2.3 ALDERSFORDELINGEN I BEFOLKNINGEN

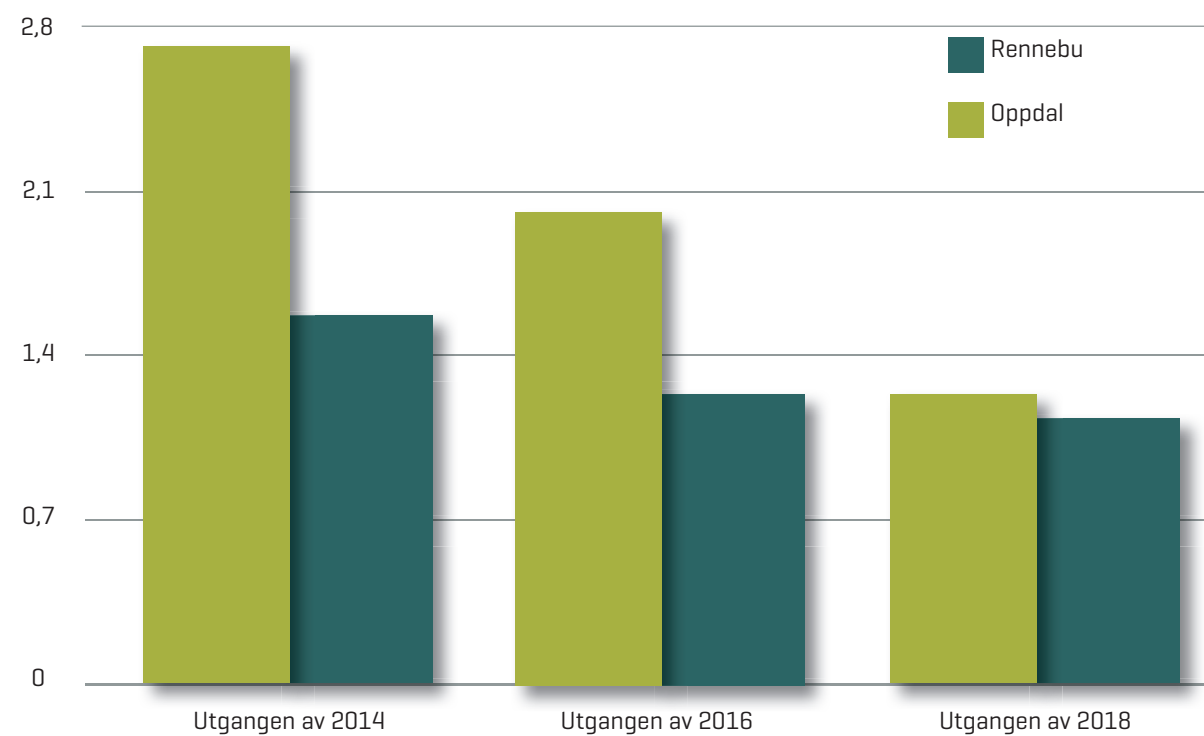
Aldersfordelingen i kommunene er relativt stabil i perioden 2010-2019. I både Oppdal og Rennebu har det vært størst økning i fordeling for arbeidsgruppen 40-66 år og 67-79 år.

3 Næringslivet

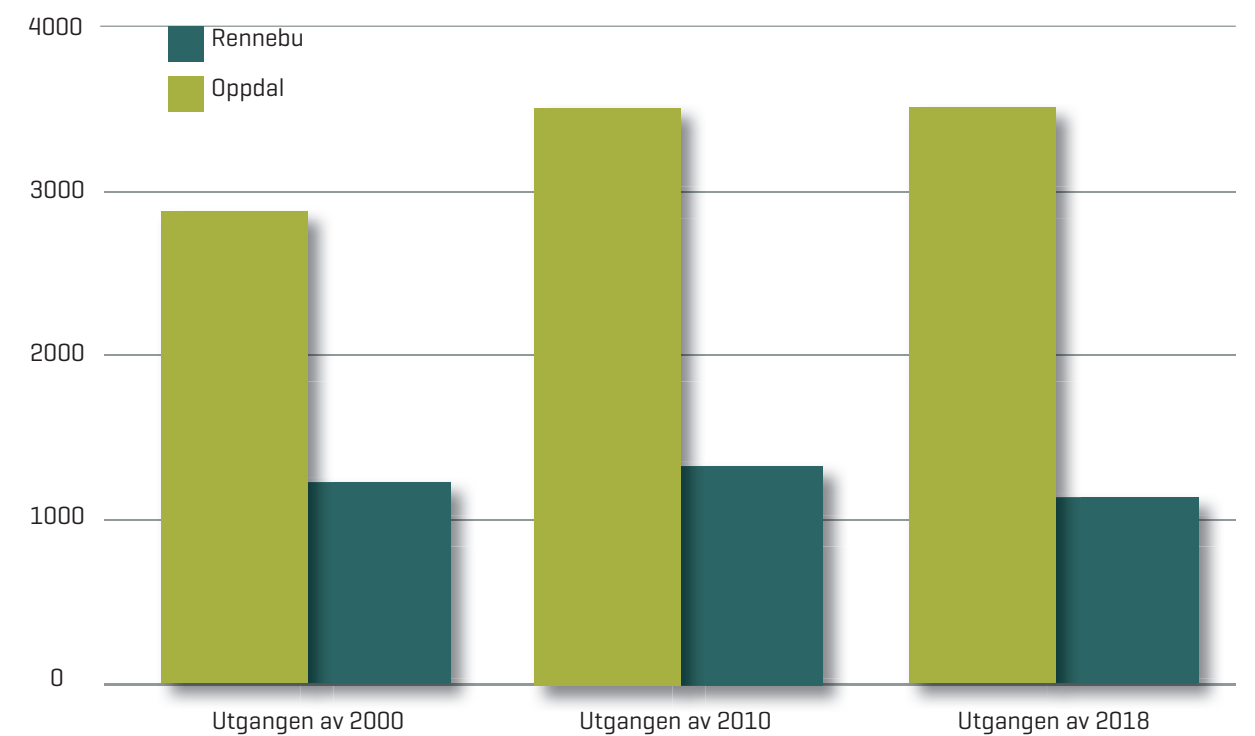
3.1 ARBEIDSLEDIGHETEN I OPPDAL OG RENNEBU

På landsbasis var det en arbeidsledighet på 3,9 ved inngangen til 2019. Både Oppdal og Rennebu ligger lavere enn landsgjennomsnittet. Begge kommune har en nedadgående arbeidsledighet.

3.2 SYSSELSETTING I OPPDAL OG RENNEBU

Antall sysselsatte har avtatt noe de siste årene. Denne reduksjonen kan skyldes at folketallet har gått ned, samt andelen eldre (over 67 år) har gått opp som vil si at en større andel av befolkningen er aktuelle for pensjon.

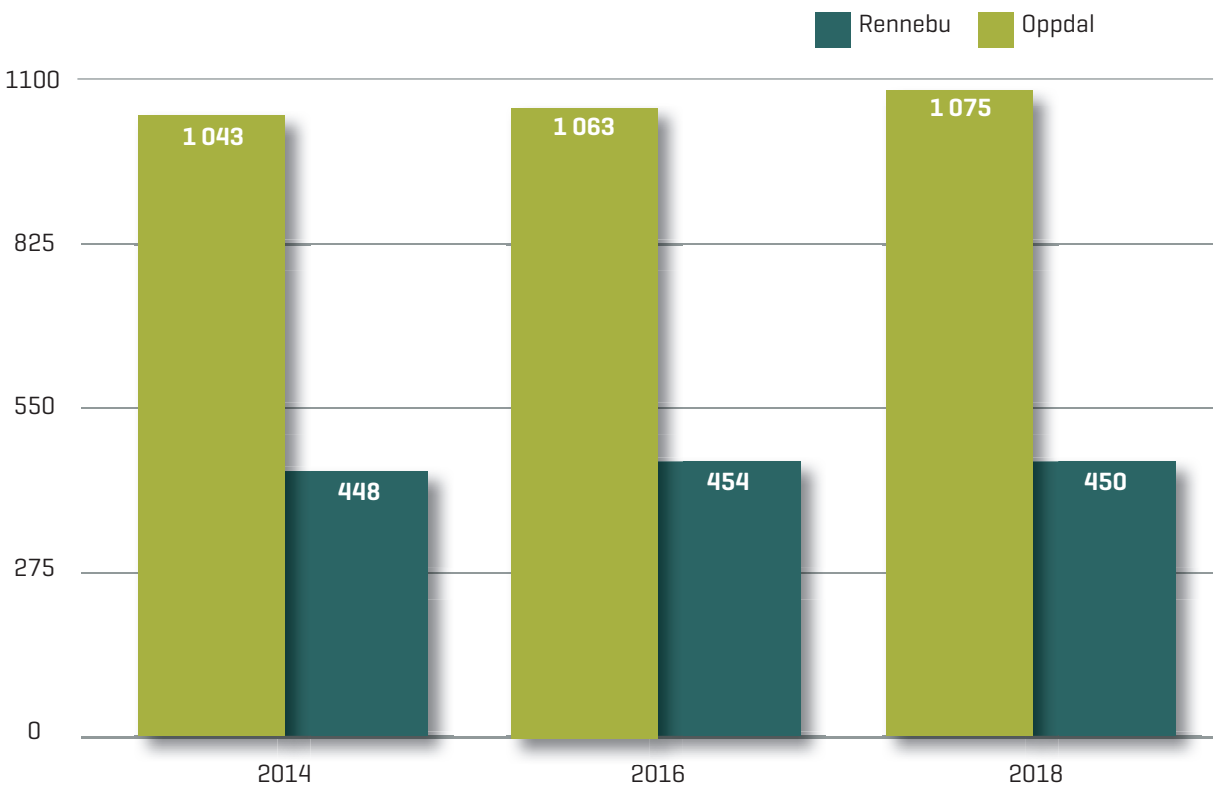
3.3 FORDELING AV ARBEIDSPLASSER

Den største andelen sysselsatte i Oppdal jobber innenfor helse og sosialtjenester, varehandel (inkludert reparasjon av motorvogner) og bygge og anleggsvirksomhet. I Rennebu innenfor helse og sosialtjenester. Videre viser tabellen at store deler av de sysselsatte jobber innenfor jordbruk, skogbruk og fiske, samt bygge og anleggsbransjen.

Bransje	Oppdal	Rennebu
Bergverksdrift og utvinning	1,6 %	
Bygge og anleggsvirksomhet	14,4 %	12,2 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	1,3 %	6,1 %
Finansiering og forsikring	0,9 %	0,7 %
Forretningsmessig tjenesteyting	1,9 %	1,6 %
Helse og sosialtjenester	19 %	23,5 %
Industri	7,1 %	5,8 %
Informasjon og kommunikasjon	0,8 %	
Jordbruk, skogbruk og fiske	7,4 %	15 %
Off. adm., forsvar, sosialforsikring	3,2 %	6 %
Overnattings og serveringsvirksomhet	7,2 %	2,7 %
Personlig tjenesteyting	3,5 %	2,7 %
Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	4,8 %	2,7 %
Transport og lagring	3,9 %	4,3 %
Undervisning	7,5 %	6,1 %
Varehandel, reparasjon av motorvogner	14,5 %	9 %
Uoppgitt	1,0 %	1,6 %

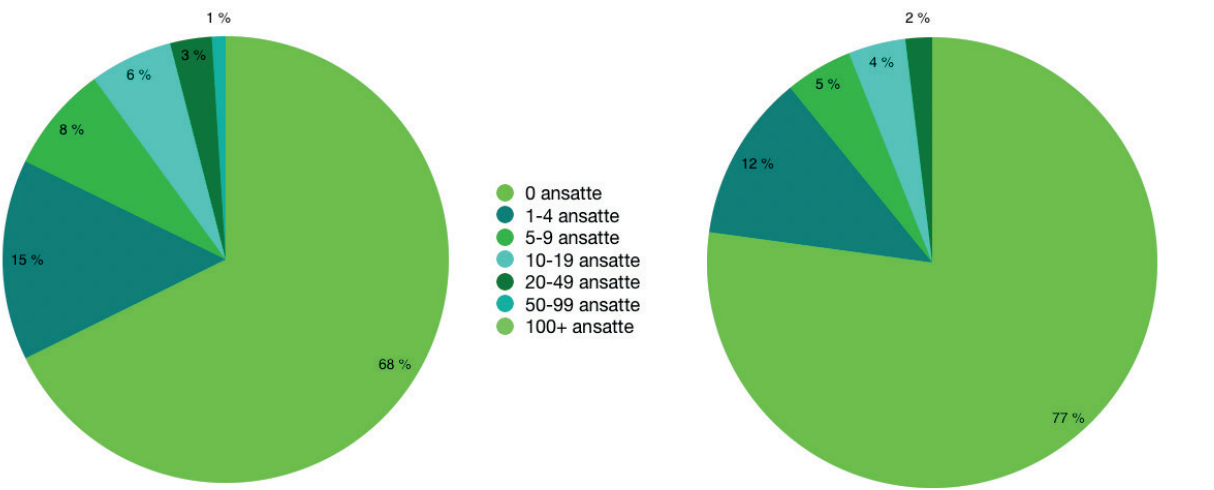
3.4 ANTALL BEDRIFTER I REGIONEN

Antall bedrifter i perioden 2014 til 2018 er stabil i begge kommuner.

3.5 BEDRIFTENS STØRRELSE

De fleste selskapene i Oppdal og Rennebu er enkeltmannsforetak og holdingselskap, kun én bedrift i regionen har over 100 ansatte. Flertallet av bedriftene har 1-4 ansatte.

Drivstua stasjon er tegnet av Dovrebanens arkitekt Erik Waldemar Glosimodt, stasjonen er den eneste i Norge med torvtak. Bildet viser sommertogets ankomst til den fredede stasjon i 2017. Foto Mogens Juul Rasmussen

Dovrebanen 100 år

17. september i 2021 fyller Dovrebanen 100 år, banestrekningen er mellom Dombås og Støren.

I den anledning ønsker Dovrebanen å markere jernbanehistorisk forening med flere markere jernbanens betydning for utviklingen av bygde-Norge. Dette vil være en historisk markering, som har som mål å skape langsiktige verdier lokalt.

Dovrebanen, som går over Norges nasjonalfjell, fikk en stor betydning for økt ferdsel mellom distriktene og byene, for reiselivsutvikling og gruvedrift. Ikke minst har Dovrebanen hatt betydning for etablering av driftsnå ingen for jernbanen på de større stasjonene. Anleggsarbeiderne, tilreisende og Narvesen sine kiosker tilførte bygdene nye kulturuttrykk, jernbanen ble derfor en vesentlig bidragsyter for lokalsamfunnene. I dag står det igjen godt bevarte stasjonsbygg, med egen arkitektur, plassert i rik natur.

Det var Dovrebanen jernbanehistorisk forening som tok initiativ til å starte arbeidet med å finne samarbeidspartnere som vil være med på å markere Dovrebanen sitt hundreårsjubileum. Jubileet er en viktig anledning til å markere jernbanens betydning for utvikling av distrikts-Norge.

I januar 2018 var det første oppstartsmøte for å markere Dovrebanens jubileum. Det ble nedsatt en lokal arbeidsgruppe som skal arbeide opp mot en regional markering av Dovrebanen.

Nasjonalparken Nøringshage sin rolle i forprosjektet var prosjektkoordinator. Avgjørende prosjektdeltakerne er de fire kommunene: Dovre, Oppdal, Rennebu og Midtre-Gauldal.

Målet er at i 2021 skal jubileet synliggjøres gjennom hele året med ulike arrangementer og aktiviteter langs banestrekningen. Ønsket er at aktivitetene skal inngå i en rekke lokale, permanente jernbanehistoriske utstillinger, som i etterkant kan dokumentere Dovrebanen sin historie, samt utnytte potensialet for en nasjonal og internasjonal turistattraksjon.

Rennebu 2030

I vedtaket står det at det skal oppnevnes en egen styringsgruppe for Rennebu 2030 på sju personer. Av disse sju, skal det være tre representanter fra Rennebu kommune (ordføreren, en representant fra rådmannen og en folkevalgt) og fire representanter fra nøringsliv, frivillige organisasjoner eller grendelag. Formannskapet fikk oppgaven med å oppnevne representantene etter innspill fra nøringsliv og frivillige organisasjoner.

Målet er at styringsgruppen skal være bindeleddet mellom prosjekter og tiltak. Samtidig skal de sørge for tilrettelegging og fremdrift, og være en ressurs for initiativtakere. De skal bidra til å koble kunnskap og kompetanse. Styringsgruppen består av følgende representanter: Janne Eggan som folkevalgt fra Rennebu kommune, Inge Olav Nyberg og Hans Christian Borchsenius som representanter for nøringslivet og Kristine Ek Brattset som representant for frivillige organisasjoner og grendelag. Ragnhild Plassen Vik, Nasjonalparken Nøringshage er med som sekretær. I tillegg er ordføreren og en representant fra rådmannen med i styringsgruppen.

I 2017 vedtok kommunestyret i Rennebu at prosjektet Morgendagens Rennebu skulle endre fokusområder og arbeidsmetoder. I tillegg vedtok de at navnet skulle endres til Rennebu 2030.

Gruppen har blant annet arbeidet med temaene bolig, sentrumsutvikling og vei. Gruppen har planlagt flere arrangement, blant annet Temadag Nøringshage og kaffedialog i tre grender. Under temadagen ventes besøk fra Trøndelag fylkeskommune, Plankontoret og Nasjonalparken Nøringshage. Temaene er Trøndelagsplanen, et Pilotprosjekt fra Fylkeskommunen, vei/sentrumsutvikling og status i prosjektet Grønn Fjellhageby der flere lokale bedrifter er engasjert.

Kaffedialogene er tenkt gjennomført i flere grender i Rennebu. Bakgrunnen for disse er å skape engasjement blant lokalbefolkningen og få de til å se muligheter og komme med forslag på hva de ønsker å gjøre selv for at Rennebu skal bli en attraktiv kommune. Rennebu 2030 skal sammenstille alle svarene og se på hva konkret det kan jobbes videre med av forslagene som dukker opp.

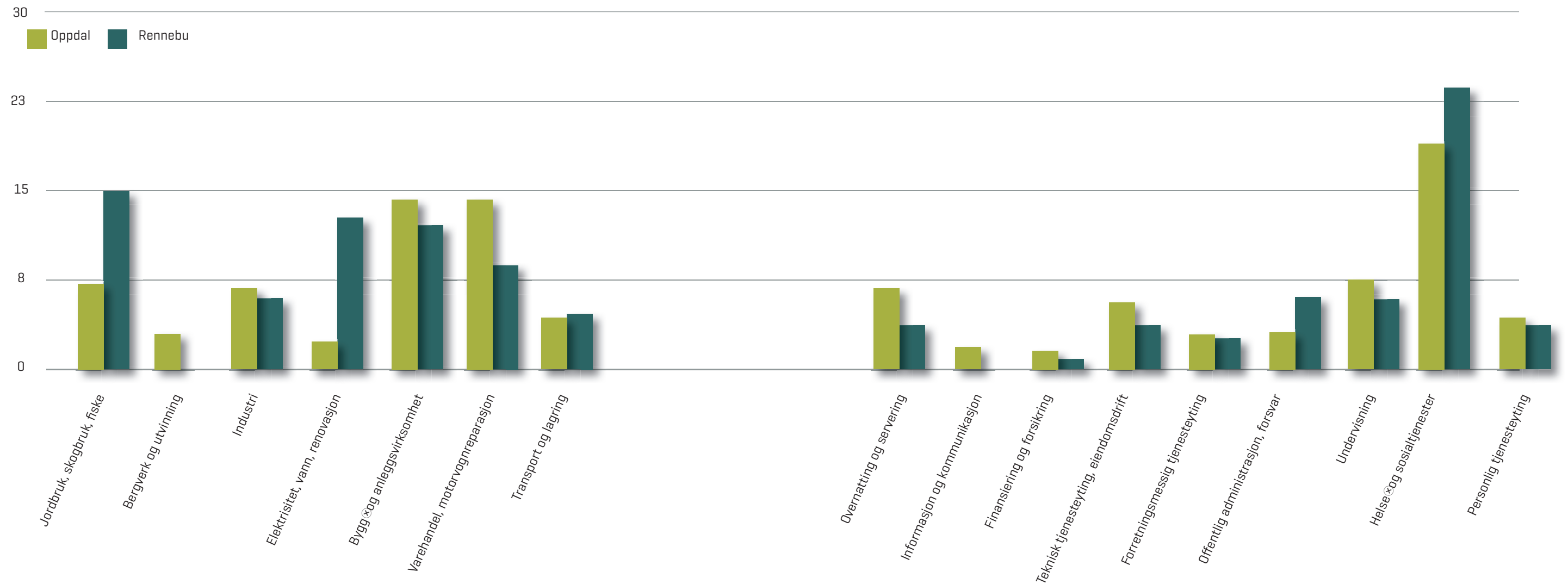

Kafémøtene er en ypperlig plass for idémyldring.”
RAGNHILD PLASSEN VIK, NASJONALPARKEN NØRINGSHAGE

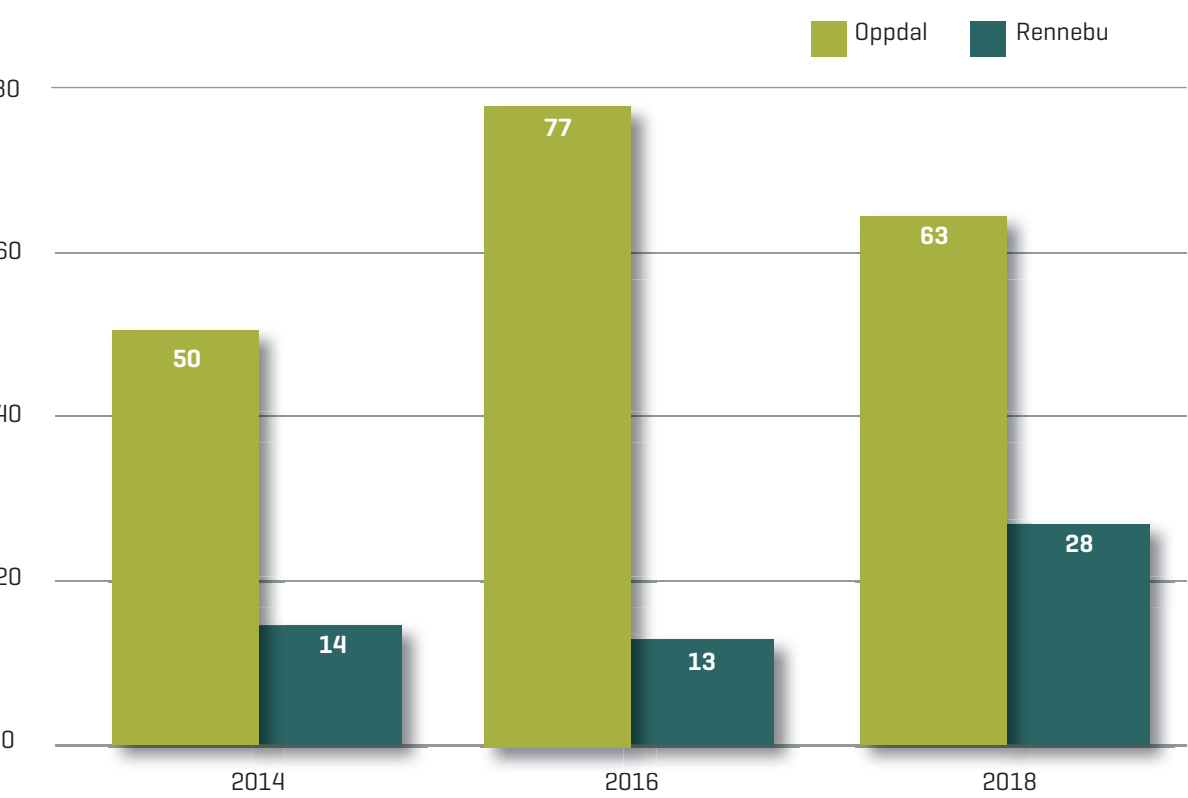
3.6 BRANSJEFORDELING I REGIONEN

I begge kommunene er jordbruk, skogbruk og fiske den største bransjen. Den neste største bransjen i Oppdal er teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift, etterfulgt

av bygge- og anleggsbransjen. I Rennebu kommune følger bygge- og anleggsbransjen som nummer to, og teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift på tredjeplass.

3.7 ANTALL NYETABLERTE I REGIONEN

Det har vært en relativ stabil utvikling av nyetableringer i Oppdal, med en liten nedgang ved utgangen av 2018. Rennebu har siden 2016 hatt en god oppsving i antall nyetableringer.

Opplæringskontoret i Oppdal og Rennebu

Opplæringskontoret er et lokalt samarbeidsorgan der flere godkjente lærebedrifter samarbeider om opplæringen av sine lærlinger og lære kandidater.

Opplæringskontoret for Oppdal og Rennebu (OKOR) er et tverrfaglig opplæringskontor som eies og drives av medlemsbedriftene. OKOR sin rolle er å sikre riktig kompetanse for både bedriften og lærlingen samt sørge for og følge opp samarbeidet.

Arbeidet med et lokalt opplæringskontor startet i 2016, på initiativ fra Nasjonalparken Nøringshage. I forkant ble det gjennomført en kompetansekartlegging innenfor nøringslivet i Oppdal og Rennebu. Denne kartleggingen viste blant annet et behov for å styrke den faglige kompetansen i den enkelte bedrift, behov for fagarbeidere i regionen og at rekruttering av lærlinger er en av de viktigste måtene å dekke nøringslivet og fremtidig kompetansebehov. Fagområdene i regionen er mange, og det ble derfor viktig å etablere et tverrfaglig opplæringskontor som kan håndtere flere fag.

I 2017 ble søknaden om opprettelse av opplæringskontoret godkjent i fylkeskommunen.

Gjennom 2018 har det vært mye aktivitet, og målet har hele tiden vært å styrke fagkunnskapen og kompetansen i bedriftene og nøringslivet forøvrig. OKOR har nå en fulltidsansatt, Egil Grønabakken, som har over 40 års erfaring som håndverker.

Det lokale opplæringskontoret er godkjent i 18 fag og har mer enn 30 medlemsbedrifter og lærlinger. Medlemsbedriftene består av både offentlig og private aktører.

Foreløpig dekker OKOR Oppdal og Rennebu kommune, i tillegg kan styreleder, Jan Bredeveien fra Nasjonalparken Nøringshage, fortelle at OKOR har fått henvendelse fra Midtre-Gauldal om å etablere seg der.

5 GRUNNER TIL LÆRLING

- Dere viser at bedriften tar samfunnsansvar!
- Dere tilfører bedriften ny kompetanse
- Ansatte i bedriften får muligheten til å prøve seg i en ny rolle
- Dere tar i bruk landets beste rekrutteringsordning
- Det er økonomisk gunstig

OPPLÆRINGSKONTORET

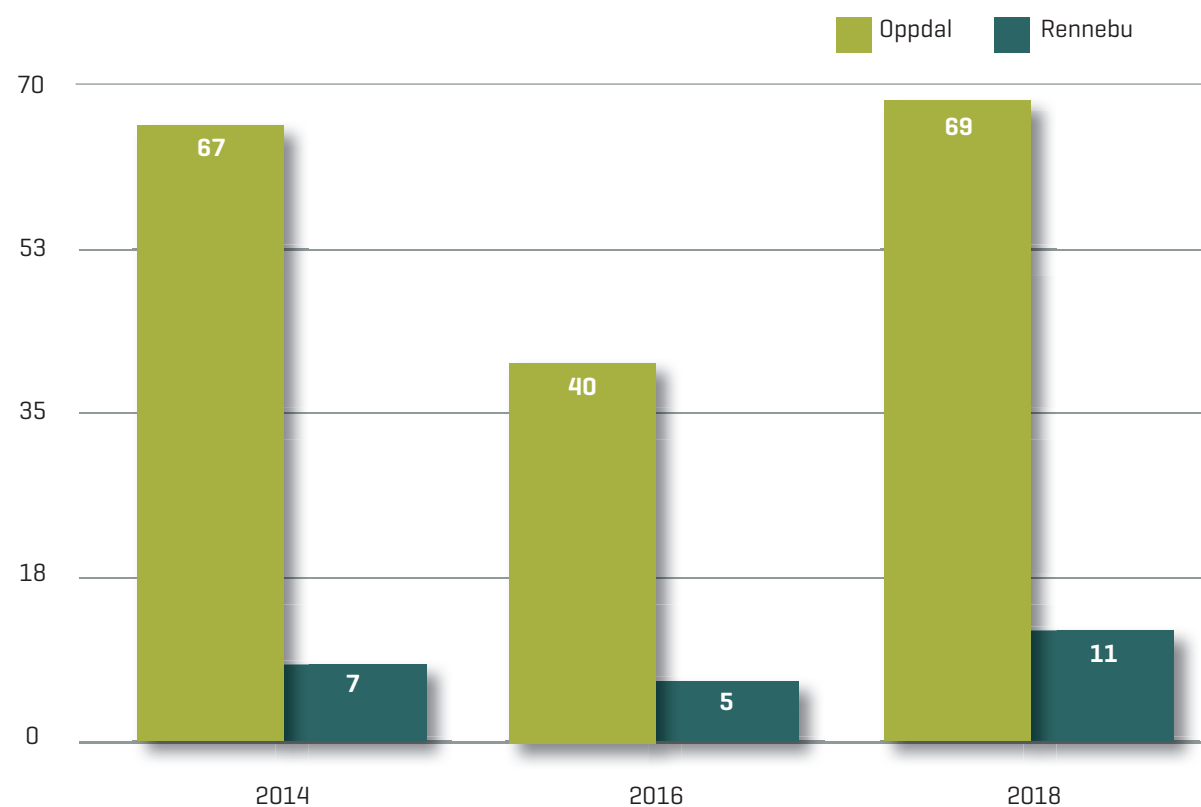
OPPDAL OG RENNEBU

www.okor.no
post@okor.no

4 Bolig og hytter

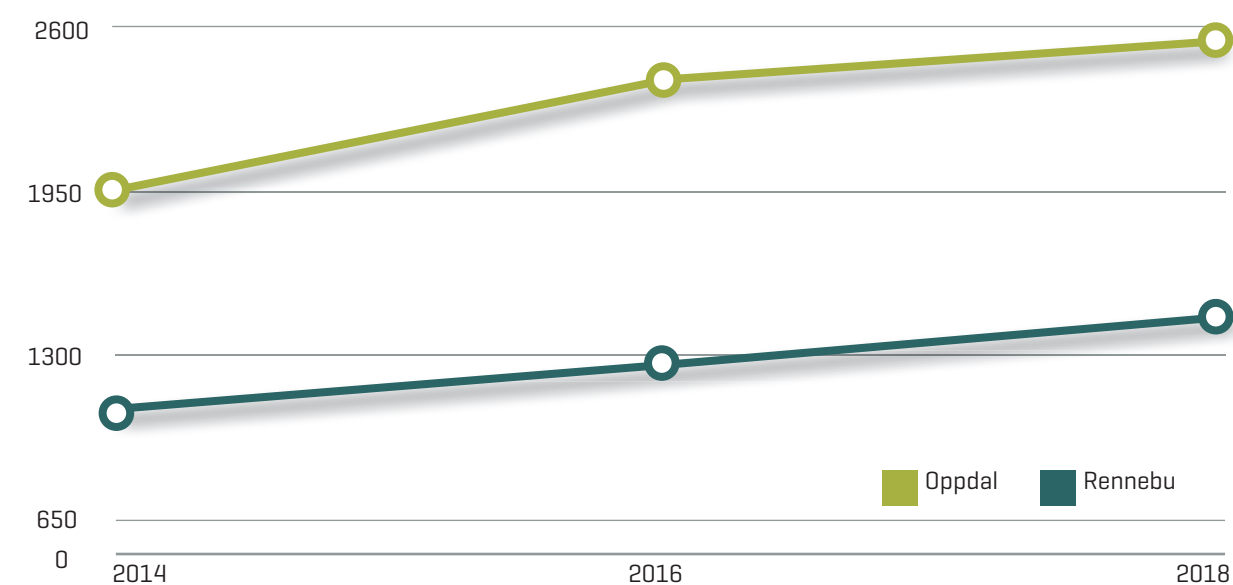
4.1 ANTALL FULLFØRTE BOLIGER

Boligutbyggelse har økt jevnt siden 2014 i begge kommunene, antall boliger har økt med i overkant av 200 stykker fra 2014 til 2018.

4.2 BOLIGPRISER

Boligprisene i Rennebu har hatt en jevn stigning de siste tre år.
I Oppdal opplevde man en liten nedgang i prisene i 2017 sammenlignet med året før.

4.3 HYTTER

Hyttebestanden har økt kraftig i begge kommuner. Samlet er Oppdal og Rennebu de største hyttekommunene nord for Dovre.

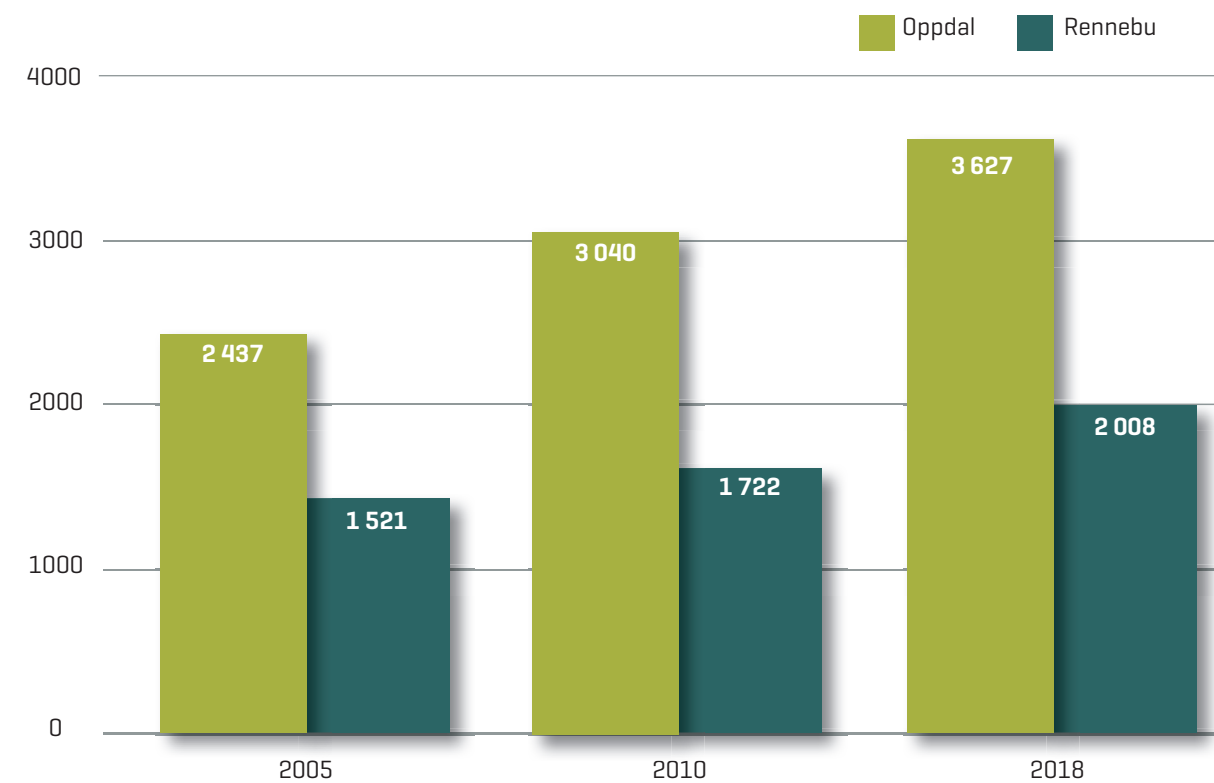

Foto: Ragnhild Plassen Vik

SkatteFUNN er helt avgjørende

I 2018 var det flere bedrifter i Oppdal som fikk innvilget sine søknader til SkatteFUNN.

Nasjonalparken Næringshage har bistått flere lokale bedrifter i Oppdal og Rennebu i søknadsprosessen, og rådgiver Erik Flå synes det er gledelig at flere av dem har fått godkjent sine søknader.

SkatteFUNN behandler søknader med problemstillinger innenfor alle fagområder. Men et SkatteFUNN-prosjekt må alltid være avgrenset og handle om å utvikle en ny eller forbedret vare, tjeneste eller produksjonsprosess som er til nytte for bedriften, sier Flå.

REKONSTRUKSJON AV OPPDALSBUNAD
Husfliden Oppdal er en av bedriftene som fikk innvilget sin søknad. Prosjektet går ut på å rekonstruere en damebunad fra Oppdal, og få satt den i produksjon. Originaldelene det tas utgangspunkt i stammer fra

perioden 1790-1835. Ønsket med dette prosjektet er å lage en bunad der alle delene i drakta er fra samme tidsperiode. I prosjektet skal Husfliden Oppdal innhente informasjon om gamle snitt, mønstre og stoff i tillegg til gamle veveteknikker og syteknikker, samtidig som dette skal nedtegnes for senere produksjon. Prosjektet er toårig med oppstart 1. januar 2018. Uten denne støtten hadde vi ikke iverksatt prosjektet rett og slett. Husfliden Oppdal er en liten bedrift og midlene fra SkatteFUNN frigjør arbeidstimer for å kunne jobbe med prosjektet. Dessuten synes jeg det var stor stas at det historiske også blir ansett som verdifull og ny kunnskap, sier daglig leder Sonja Skorem.

FISKEOPPDRETT PÅ LAND
Grønderne Stein Kjartan Vik og Olav Skjøltskift fikk også innvilget sin søknad til SkatteFUNN. For drøyt tre år siden iverksatte de ideen om å etablere et landbasert oppdrettsanlegg for fjellørret i Oppdal. De stiftet selskapet Oppdal Fjellmat og Fjellfisk, og planlegger

//

Et SkatteFUNN-prosjekt må alltid være avgrenset og handle om å utvikle en ny eller forbedret vare, tjeneste eller produksjonsprosess som er til nytte for bedriften."

ERIK FLÅ, NASJONALPARKEN NÆRINGSHAGE

nå bygging av et landbasert resirkuleringsanlegg med oppstart av produksjon i 2022. Målet er å produsere opp til 3250 tonn norsk fjellørret per år. Norsk fjellørret har aldri blitt oppdrettet i så stort omfang i Norge. Siden oppstarten har grønderne blant annet vært i tett dialog med Innovasjon Norge og Siva, samtidig som Vik og Skjøltskift har knyttet seg til fagkompetanse innen fiskeoppdrett. Prosjektet er støttet av Norges Forskningsråd og Trøndelag Fylkeskommune. I 2018 fikk de innvilget sin søknad fra DistriktForsk om støtte til å gjennomføre en forundersøkelse i avlsprogrammet. Forundersøkelsen har som mål å kartlegge potensialet av norsk fjellørret som oppdrettsart basert på genetisk materiale. Seks stammer undersøkes og disse kommer fra kultiveringsanlegg i Oppdal og Femunden i Engerdal. Forundersøkelsen gjennomføres på forskningsstasjonen for bærekraftig akvakultur NOFIMA på Sunndalsøra. Det er dette avlsprogrammet nå SkatteFUNN også har funnet interessant, og innvilget støtte til. Støtten er helt avgjørende for vårt prosjekt. Uten

denne måtte vi ha sett oss etter andre finansieringskilder. Når både Fylkeskommunen, Forskningsrådet og SkatteFUNN ser potensialet i oppdrettsørret, gir det oss en stadfestelse på realismen i vårt prosjekt. Det er svært viktig å få med slike støttespillere i en etableringsfase, påpeker Skjøltskift.

Gjennom SkatteFUNN kan små og mellomstore bedrifter få 20 prosent av projektkostnadene som skattefradrag gjennom skatteoppgjøret. Store bedrifter kan få 18 prosent fradrag av projektkostnadene. SkatteFUNN administreres av Norges forskningsråd, i samarbeid med Skatteetaten.

Vil du vite mer om SkatteFUNN?
Se www.skattefunn.no eller ta kontakt med Nasjonalparken Næringshage.

Hva trenger du hjelp til?

Nasjonalparken Næringshage vil hjelpe deg som har en idé, ønsker å starte ny virksomhet eller videreutvikle en eksisterende bedrift.

Vi tilbyr kompetanse, rådgiving og er en mulig sparringpartner på det bedriften har behov for. Gjennom vårt regionale og nasjonale nettverk kan vi koble kompetanse, finansiering og relevante samarbeidspartnere med lokale bedrifter og ideer.

Vårt fokus er å se, skape og utvikle muligheter for din bedrift.

Ta kontakt på post@nasjonalparkehagen eller kom innom oss i
O. Skasliens veg 1, Oppdal.